NR, SL/ 13. oktober 2026

Norges Fiskarlag

Innspill til reguleringer i hvitfisk- og pelagisk sektor 2027

Generelle betraktninger som gjelder reguleringene i 2027

I det følgende redegjøres det for Fiskebåts generelle innspill til regulering av fiskeriene i 2027. Først kommenteres utvalgte temaer som har betydning for flere fiskerier. Deretter følger merknader til regulering av de ulike fiskeriene i hvitfisk- og rekesektoren og pelagisk sektor.

Driftsordninger

Fiskebåt har de siste to årene tatt initiativ til å innføre midlertidige driftsordninger for flåtegruppene som er hardest rammet av kvotenedgangen i hvitfisksektoren og pelagisk sektor. Vi viser blant annet til brev om anmodning om etablering av midlertidig driftsordning for konvensjonelle havfiskefartøy i 2026 datert 14. november 2025. Myndighetene har imidlertid ikke fulgt opp dette. Vi mener behovet for slike ordninger også gjelder i 2027 for enkelte fartøygrupper, spesielt konvensjonelle havfiskefartøy og fartøy med pelagisk tråltillatelse. Historisk lave kvotenivå i flere fiskerier og en betydelig kostnadsøkning har svekket driftsmarginene for enkelte fartøygrupper de siste årene. Vi gjentar derfor kravet om at slike ordninger må på plass fra neste år, slik at næringen kan kutte kostnader og fiske mer effektivt.

Klimahensyn i reguleringene

Fiskeridirektoratet har fått i oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet å integrere klimahensyn i fiskerireguleringene. Etter innspill fra næringen ble arbeidsgruppen «Fiskerireguleringer og utslipp av klimagasser» nedsatt i 2025.

Fiskebåt har påpekt at endringer i regelverket kan gi store muligheter for å kutte klimagassutslipp. Aktuelle verktøy her er blant annet strukturpolitikk, kvotefleksibilitet, vilkår for fiskeflåten i internasjonale avtaler, samt areal-, redskaps- og størrelsesreguleringer.

Fiskebåt har advart mot å bruke kvotefordelingen mellom fartøygruppene som et tiltak for å redusere klimagassutslipp, og er positive til at det slås klart fast i mandatet for arbeidsgruppen at kvotefordelingen skal ligge fast i det videre arbeidet.

Under reguleringsmøtet i juni i år orienterte direktoratet om status i dette arbeidet. Fiskebåt mener arbeidsgruppen er på rett spor, men understreker at det gjenstår mye arbeid før utslipp av klimagasser kan innarbeides direkte i fiskerireguleringene.

Predasjon fra sjøpattedyr

Fiskebåt mener regjeringens forslag om å avvikle tilskuddet til selfangstnæringen fra og med 2027 er uakseptabelt, samt at det viser manglende forståelse for helhetlig økosystemforvaltning. Å kutte støtten til en allerede sårbar næring vil i praksis bety en styrt avvikling av norsk selfangst.

Fiskebåt Havfiskeflåtens Organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Fiskebåt mener at en bærekraftig og lønnsom forvaltning av de marine ressursene i havområdene våre betinger at vi tar høyde for predasjon fra sjøpattedyr. Ny forskning fra Havforskningsinstituttet viser at sjøpattedyr spiser rundt 11 millioner tonn fisk årlig i Nord-Atlanteren. Til sammenligning tar de kommersielle fiskeriene bare ut en brøkdel av dette. Når store sjøpattedyrbestander konsumerer enorme mengder av de samme artene som fiskeflåten høster av, skaper det en direkte ubalanse som rammer både næringen og det marine økosystemet.

Fiskebåt foreslår derfor at fiskerireguleringene i langt større grad tar innover seg prinsippet om flerbestandsforvaltning der dette anses for hensiktsmessig, slik at hele økosystemet sees i en sammenheng. Fiskebåt krever derfor at myndighetene legger til rette for økt beskatning av sjøpattedyr for å opprettholde en sunn økologisk balanse i havet.

Nærings- og fiskeridepartementets bestilling til årets reguleringsmøte

Fiskebåt viser til Nærings- og fiskeridepartementets bestilling til Fiskeridirektoratet angående fiskerireguleringer for 2027, i brev datert 21. september d.å. Vi krever at myndighetene legger til rette for gode høringsprosesser i tiden framover, slik at næringen sikres et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag og nok tid til å sette seg inn i de ulike tema som er gjenstand for høring.

Fiskebåt anbefaler i tillegg at reguleringen av fangsten av snøkrabbe for 2027 behandles i et eget høringsmøte. Bakgrunnen for dette er at årets reguleringsopplegg medførte store strukturelle endringer, noe som bidro til mye uro og lite forutsigbarhet for næringsaktørene.

Nivået på avsetninger i fiskeriene

Fiskebåt mener myndighetene, ved fastsettelse av neste års reguleringer, må foreta en kritisk gjennomgang av avsetningene som tas fra «toppen» fra totalkvoter og gruppekvoter før fordeling på de ulike fartøygruppene i flere fiskerier. Andelen av norske totalkvoter og gruppekvoter som går til avsetninger, har økt de siste årene i takt med at kvotenivået i en rekke fiskerier er redusert.

Fiskebåt viser i denne sammenheng spesielt til Fiskeridirektoratets høringsnotat av 26. mars d.å. med forslag til ny felles forskrift om fiskeritillatelser og ny forskrift om strukturkvoteordninger. Vi viser også til Fiskeridirektoratets oppsummering av høringssvarene og oversendte anbefalinger til Nærings- og fiskeridepartementet av 11. september d.å.

Fiskebåt henviser her særlig til spørsmålet om hvorvidt grunnkvoter utdelt under den «gamle» rekrutteringsordningen bør tildeles strukturgevinster. Vi mener, som kjent, at rekrutteringskvotene ikke skal tildeles strukturgevinster verken ved avkortning eller tidsutløp. Tidsbegrensningen i strukturkvoteordningene har til formål å skape en omfordeling for å utjevne kvotegrunnlaget internt i strukturgruppene. Om rekrutteringskvotene tildeles strukturgevinst som inndekkes ved å hente kvantum fra «toppen» vil det ikke være strukturgevinst de får, men derimot en gevinst som følge av økt omfordeling mellom grupper. Fiskebåt kan ikke akseptere at tildeling av strukturgevinster fører til økte avsetninger fra «toppen» av norske totalkvoter eller gruppekvoter i de årlige fiskerireguleringene.

Regulering i åpne grupper

Fiskebåt vil påpeke at de årlige reguleringene for åpne grupper må holdes innenfor de tilgjengelige kvoterammene. Det finnes flere eksempler på at overfiske av gruppekvoter og avsetninger har blitt avregnet mot neste års totalkvoter eller gruppekvoter for kystgruppen.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Dette innebærer en omfordeling mellom fartøygruppene som ikke er i henhold til vedtatte fordelingsnøkler.

Det mest nærliggende grepet for å unngå overfiske av tildelte kvoteandeler i åpne grupper, er å regulere fisket med maksimalkvoter. Fisket kan da stoppes når gruppekvotene eller avsetningene er beregnet oppfisket. I de tilfeller det skal deles ut garanterte kvoter på fartøynivå, bør disse settes på et konservativt nivå fra årets start. Kvotene kan heller suppleres med maksimalkvotetillegg dersom utviklingen i fisket gir grunnlag for det. Dette er spesielt viktig for gruppekvoter og avsetninger som ikke er omfattet av ordningen med kvotefleksibiltet. Fiskebåt krever at reguleringene i åpne grupper også omfattes av kvotefleksibilitet på gruppenivå, da dette best ivaretar de etablerte fordelingsnøklene.

Kvotefleksibilitet på fartøynivå utover 110 prosent
Fiskebåt viser til at det i årene 2020–2023 ble innført en prøveordning i fiske etter makrell. Ordningen innebar at fiske utover kvotefleksibiliteten på 110 prosent ble belastet det enkelte fartøy, og ikke gruppekvoten det påfølgende år. Vi har registrert at Nærings- og fiskeridepartementet, uten forvarsel eller nærmere informasjon til næringen, besluttet å ikke videreføre denne prøveordningen. Ordningen har heller ikke blitt evaluert, slik næringen ble forespeilet.

Fiskebåt finner denne reguleringsendringen sterkt beklagelig. Etter vår vurdering var prøveordningen – der fiske utover kvotefleksibiliteten på 110 prosent ble belastet på fartøynivå – både rettferdig og hensiktsmessig. Vi krever at departementet revurderer sin avgjørelse, og gjeninnfører ordningen med virkning fra og med 2027 i alle fiskerier der det er innført kvotefleksibilitet på fartøynivå.

Regulering av fisket i hvitfisk- og rekesektoren i 2027

1. Innledning

I det følgende redegjøres det for Fiskebåts innspill til reguleringene av fiskeriene i hvitfisk- og rekesektoren i 2027. Først kommenteres utvalgte tema som har betydning for flere fiskerier, og deretter følger merknader til hvert enkelt fiskeri.

Fiskeriforhandlingene med andre land er foreløpig ikke gjennomført, og både kvotenivå, kvotebytter og soneadgang i andre lands soner for 2027 er uavklart. Det vil derfor være nødvendig å komme tilbake til flere spørsmål etter at kvoteforhandlingene er avsluttet.

2. Merknader til utvalgte tema

Kvotefleksibilitet og refordeling torsk, hyse og sei nord for 62°N
Fiskebåt viser til at det er innført kvotefleksibilitet i flere fiskerier som innebærer at inntil 10 prosent av kvotene kan forskutteres eller overføres mellom ulike kvoteår. For hyse og sei er ordningen avgrenset til å gjelde på gruppe- og totalkvotenivå. For torsk ble det med virkning fra og med 2025 innført en modell med full kvotefleksibilitet med adgang til overføring og forskuttering av kvoter på fartøynivå, etter at det i flere år bare har vært mulighet for å overføre kvoter på fartøynivå.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Fiskebåt er fornøyd med at myndighetene innførte full kvotefleksibilitet på fartøynivå i fiske etter torsk. Vi anmoder om innføring av tilsvarende kvotefleksibilitet på fartøynivå i fiske etter hyse og sei for fartøygrupper som ikke har overregulering ved årets start etter samme modell som i fiske etter torsk. Ved innføring av kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter torsk ble det i samsvar med næringens innspill besluttet at kvotefleksibilitet kan kombineres med bruk av slumpfiskeordningen. Det samme må legges til grunn ved innføring av kvotefleksibilitet på fartøynivå i fiskeriene etter hyse og sei.

Fiskebåt mener kvotefleksibilitet legger til rette for best mulig utnyttelse av totalkvotene, og samtidig bidrar til at hver fartøygruppe kan utnytte sine kvoteandeler. Ordningen gir også næringen større handlingsrom i utøvelsen av fisket, særlig i de reguleringene der adgangen til kvotefleksibilitet gjelder på fartøynivå. Fiskebåt er positive til ordningen, men etterlyser en avklaring av hvordan kvotefleksibilitetsoppgjøret skal gjennomføres i situasjoner der det har blitt foretatt refordelinger.

Når det beregnes at det vil gjenstå mer enn 10 prosent av en gruppekvote ved årets slutt kan Fiskeridirektoratet refordele overskytende kvantum til andre fartøygrupper, jf. reguleringsforskriften for torsk, hyse og sei nord for 62°N § 6 tredje ledd. Samtidig følger det av regelens første ledd at fiske utover gruppekvoter kan belastes gruppekvoten påfølgende år. Dersom overfisket skyldes refordeling mellom fartøygrupper, skal likevel ikke kvotetrekket overstige 10 prosent så lenge det er dekning for det innenfor totalkvoten. Regelen innebærer at fartøygrupper som tilgodeses gjennom refordelinger for å sikre minst 90 prosent av totalkvoten utnyttes, får et kvotetrekk påfølgende år. Dersom det refordeles i slike tilfeller, kan dette medføre omfordeling internt i fartøygruppene ved at fartøy som ikke er i posisjon til å benytte seg av slike refordelinger, likevel får redusert kvote påfølgende år som følge av fisket på refordelt kvantum til andre fartøy i gruppen. Fiskebåt mener at gjeldende praktisering av regelverket i flere fiskerier er uheldig da det kan bidra til at det blir mindre aktuelt å gjennomføre hensiktsmessige refordelinger. Konsekvensen ved å avstå fra refordelinger i slike tilfeller kan være dårlige utnyttelse av tildelte totalkvoter og gruppekvoter.

For hyse ble det i 2022, som en prøveordning, innført en annen modell for overføringer på gruppenivå som følge av den lave utnyttelsen av hysekvotene i 2021 og 2022. Fiskeridirektoratet besluttet å avvikle denne prøveordningen med virkning fra 2025 da de mener at det ikke lenger behov for en slik ordning siden kvoteutnyttelsen i fisket etter hyse har økt de siste årene. Direktoratet melder imidlertid at det er ønskelig med en ny praksis i de tilfeller der Fiskeridirektoratet har refordelt for å legge til rette for at hysekvoten skal kunne utnyttes fullt ut, og at i slike tilfeller skal et eventuelt overfiske ikke komme til fradrag på neste års gruppekvote, så langt det er dekning innenfor totalkvoten. Denne praksisen ble innført for alle fartøygrupper, men fikk i 2025 bare virkning for de største fartøyene i lukket kystgruppe som fisket mer enn 10 prosent utover sine andeler for å legge til rette for at totalkvoten kunne utnyttes best mulig. Dette resulterte i at fartøygruppene over 15 meter hjemmelslengde er tildelt justerte gruppekvoter i 2026 som er høyere enn årets forskriftskvoter. Fiskebåt støtter en slik praktisering av regelverket da den ikke innebærer ulemper påfølgende år for fartøy som ikke er i posisjon til å benytte seg av en slik refordeling med fratrekk på neste års kvote, og forventer at den gjøres gjeldene i alle fartøygrupper.

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å ikke overføre restkvoter på sei fra 2025 til 2026, på grunn av usikkerhet rundt bestandssituasjonen. I henhold til bestemmelsene om 10 prosent kvotefleksibilitet kunne inntil 18 000 tonn vært overført. Ved årsskiftet gjenstod cirka 58 000 tonn (29 prosent) av den norske totalkvoten. Ingen fartøygrupper kom i mål med kvotene sine i 2025, og særlig trål- og notflåten satt igjen med store restkvoter. Myndighetene signaliserte imidlertid at departementet vil vurdere å overføre ufisket kvote dersom erfaringer gjennom året

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

viser at seibestanden er i bedre forfatning enn antatt. Med bakgrunn i Fiskebåts kontakt med myndighetene og utviklingen i fisket etter sei innværende år, er det lite trolig at kvantumet fra 2025 overføres til 2026.

Anmodning om midlertidig utvidelse av slumpfiskordningen for torsketrål og seitrål
Fiskebåt har ved flere anledninger tatt initiativ til å innføre midlertidig utvidelse av slumpfiskordningen for torsketrål og seitrål, og vi viser til brev i saken til Nærings- og fiskeridepartementet datert 17. desember 2025. Fiskebåt anmoder om at saken gis prioritet og at en eventuell høring gjennomføres så snart som mulig slik at endringene kan innføres fra og med 2027.

3. Merknader de enkelte fiskeriene

Torsk nord for 62°N
Fiskebåt viser til at den norsk-russiske arbeidsgruppen for arktiske fiskerier (JRN-AFWG) har anbefalt at det ikke fiskes mer enn 312.667 tonn i 2027. Dette er 10 prosent høyere enn den avtalte kvoten for 2026, og 16 prosent høyere enn kvoterådet for 2026. De siste årene har kvotenivået for torsk vært på sitt laveste nivå siden torskekrisen tidlig på 1990-tallet. Vi mener det er positivt at kvoterådet for torsk nå viser en viss økning. Dette gir grunnlag for en forsiktig optimisme med tanke på den videre utviklingen i bestandssituasjonen.

Videre vises det til at det ble gjort vesentlige endringer i fordelingen av torsk nord for 62°N med virkning fra og med 2025 for å følge opp Stortingets vedtak i tilknytning til regjeringens kvotemelding (Meld. St. 7 (2023-2024)). Fiskebåt legger til grunn at de samme fordelingsnøkler vil bli videreført i 2027.

Fiskebåt viser videre til vedtak 596 i Stortingets behandling av kvotemeldingen, hvor regjeringen i henhold til kvoteforliket av 19. april 2024 bes om å «prioritere berørte flåtegrupper» når ubrukt tredjelandskvote som tilbakeføres til nasjonal kvote. Fiskebåt forutsetter at frigjorte tredjelandskvoter skal benyttes til å bringe fordelingen nærmest mulig den fordeling som fulgte av næringens ressursfordelingsvedtak som var gjeldende frem til 2020, i tråd med anmodningsvedtakets intensjon og Landsstyret i Norges Fiskarlag sitt vedtak av 14. januar 2025. Fiskebåt forventer at dette legges til grunn dersom det neste år gjenstår ubenyttede andeler av norsk tredjelandskvote.

Fiskebåt er, som skrevet innledningsvis, sterkt kritisk til det samlede omfanget av avsetninger som trekkes fra totalkvoten før fordeling, og vi viser spesielt til at andelen på torsk har steget kraftig de senere årene som følge av reduksjon i totalkvoten. I årets regulering utgjør avsetningene eksklusiv avsetningen til åpen gruppe 10,3 prosent av forskriftskvoten. Dersom avsetningen til åpen gruppe inkluderes, utgjør avsetningene hele 16,9 prosent. Fiskebåt forventer at det blir foretatt en kritisk gjennomgang av alle avsetninger som Stortinget ikke eksplisitt har vedtatt, og at avsetningene reduseres.

Dette gjelder for det første avsetningen til rekreasjons- og ungdomsfiske som i lang tid har stått fast på 7.000 tonn. Det ble med virkning fra og med 2026 vedtatt lavere utførselskvoter i turistfisket, og dette bør gi grunnlag for å forvente redusert uttak. Det er også grunn til å forvente at det nasjonale fritidsfisket blir redusert når bestanden og fisketilgjengeligheten er svekket. Om nødvendig bør man eventuelt vurdere ytterligere innstramminger i fritids- og turistfisket for å sikre at også disse gruppene reduserer fiskepresset på torsk i dagens alvorlige ressurssituasjon.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Når det gjelder avsetningen til kvotebonus for levendelagring vises det til at et flertall i Næringskomiteen i forbindelse med behandlingen av den forrige kvotemeldingen vedtok at avsetningen til levendelagring bør bæres av de grupper som kan benytte ordningen, jf. Innst. 243S (2019-2020) pkt. 2.4. Fiskebåt kan ikke se at den etterfølgende kvotemeldingen eller den politiske behandlingen av denne endrer dette vedtaket, og forutsetter at en eventuell avsetning til dette formål trekkes fra lukket kystgruppe sin andel.

Når det gjelder kvotereguleringene anbefaler Fiskebåt at gjeldende reguleringsopplegg videreføres, herunder at gruppekvotene fordeles som garanterte kvoter uten overregulering for torsketrål, seitrål, konvensjonelle havfiskefartøy og fartøy i lukket kystgruppe.

Fiskebåt er bekymret for utviklingen i seibestanden og fangst av sei under minstemål. Vi oppfordrer derfor myndighetene til å endre innretningen på ferskfiskordningen for torsk. I dag inngår sei under minstemål i beregningsgrunnlaget for bonusordningen. Dette kan i enkelte tilfeller gi et økonomisk insentiv til å fiske sei under minstemål, selv om fangsten inndras. Fiskebåt anbefaler konkret at sei under minstemål holdes utenfor beregningsgrunnlaget for ferskfiskordningen i reguleringen for 2027.

Fiskebåt påpeker også at næringen har behov forutsigbarhet for å planlegge hvitfiskeriene i andre halvår og at tillatt innblandingsprosent i ferskfiskordningen på torsk bør ligge mest mulig fast gjennom hele sesongen.

Hyse nord for 62°N

Fiskebåt viser til at JRN-AFWG tilrår en kvote for nordøstarktisk hyse på inntil 180.336 tonn i 2027, som er 18 prosent høyere enn den avtalte kvoten for 2026.

Fiskebåt forutsetter at den norske totalkvoten av hyse fordeles i henhold til gjeldende kvotefordelingsvedtak og langvarig praksis, som gir 62 prosent til konvensjonelle fartøy og 38 prosent til trålerne. Vi forutsetter videre at kvoteavsetningen til seitrålerne (750 tonn av trålkvoten), og kvoteandelene til konvensjonelle havfiskefartøy (18 prosent av konvensjonell kvote) og åpen gruppe (8 prosent av konvensjonell kvote) videreføres i tråd med etablert praksis.

Det gjensto 1.944 tonn nordøstarktisk hyse i ubenyttet tredjelandskvote i inneværende år. Fiskebåt krevde at myndighetene fordelte kvantumet i sin helhet til de fartøygruppene som tapte andeler av torsk som følge av Kvoteforliket i samsvar med Stortingets intensjon under behandlingen av Kvotemelding 2.0. Landsstyret i Norges Fiskarlag støttet Fiskebåts krav og anbefalte 22,7 prosent til konvensjonelle havfiskefartøy og resten til torsketrålerne. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å fordele 773 tonn til torsketrålerne, 227 tonn til konvensjonelle havfiskefartøy og 944 tonn til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler. Fiskebåt mener beslutningen er i strid med vedtak 596 i Stortingets behandling av kvotemeldingen, hvor regjeringen bes om å «prioritere berørte flåtegrupper» når ubrukt tredjelandskvote tilbakeføres til nasjonal kvote. Fiskebåt krever at eventuelle frigjorte tredjelandskvoter på hyse for 2027 fordeles i sin helhet til å «prioritere berørte flåtegrupper» slik Stortinget har vedtatt.

Når det gjelder kvotereguleringene anbefaler Fiskebåt at gjeldende reguleringsopplegg videreføres, herunder at gruppekvotene fordeles som garanterte kvoter uten overregulering for torsketrål, seitrål og konvensjonelle havfiskefartøy. For fartøy i lukket kystgruppe legger vi til grunn at kvantumet fordeles etter Finnmarksmodellen med maksimalkvoter med varierende grad av overregulering og garanterte kvoter i bunn. Når det gjelder nivået på overregulering,

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

mener Fiskebåt at det vil være naturlig å øke overreguleringen en god del fra årets start siden kvoten øker, men vi vil komme tilbake til dette spørsmålet når kvotene er fastsatt og resultatene fra inneværende års fiske er kjent. Myndighetene oppfordres til å følge utviklingen i fiske tett, og at maksimalkvotene justeres underveis i samråd med fiskerinæringen for å legge til rette for god kvoteutnyttelse og en hensiktsmessig avvikling av torskefiskeriene.

Sei nord for 62°N

Fiskebåt viser til at ICES har anbefalt en totalkvote av sei nord for 62°N på inntil 127.807 tonn i 2027. Rådet innebærer en nedgang på 22 prosent sammenlignet med vedtatt kvote og kvoteråd for 2026.

Fiskebåt legger til grunn at disponibel kvote fordeles mellom trål, konvensjonelle redskaper og not i henhold til kvotefordelingsvedtaket og langvarig praksis. Dette innebærer at kvoten fordeles med 38 prosent til konvensjonelle redskaper, 25 prosent til notgruppen og 37 prosent til trålerne. Fiskebåt legger videre til grunn at gruppekvotene til konvensjonelle havfiskefartøy og åpen gruppe videreføres med henholdsvis 11 prosent og 14 prosent av den konvensjonelle kvoten. Trålernes kvantum fordeles med 80 prosent til torsketrålene og 20 prosent til seitrålerne, hvorav bifangstavsetningen til industritrålfisket trekkes fra seitrålernes gruppekvote.

Fiskebåt anbefaler at torske- og seitrålerne reguleres med fartøykvoter uten maksimalkvotetillegg fra årets start.

Konvensjonelle havfiskefartøy er i inneværende år regulert med garanterte fartøykvoter med om lag 5 prosent overregulering. Fiskebåt mener at overreguleringen bør økes til 10 prosent fra årets start i 2027. Konvensjonelle havfiskefartøy uten seigarnrettighet kan ha inntil 50 prosent bifangst av sei i de enkelte fangster og ved landing så lenge direktefisket er åpent. Når fisket etter sei stoppes, reduseres tillatt bifangstprosent til 25 prosent. Bifangst av sei avregnes mot en avsetning av gruppekvoten som i mange år har utgjort 500 tonn. Fiskebåt mener at både næringen og myndighetene må følge med på hvordan bifangstandelen utvikler seg fremover, og eventuelt stramme inn på bifangstbestemmelsene dersom det blir nødvendig for å sikre at samlet uttak ikke overstiger avsatt kvantum.

Når det gjelder notfisket, viser Fiskebåt til at fartøy med hjemmelslengde under 15 meter tildeles overreguleringen som garantert kvantum, mens fartøy med hjemmelslengde på eller over 15 meter reguleres med fartøykvoter og maksimalkvotetillegg. Fiskebåt mener at reguleringen som er innført for fartøy over 15 meter hjemmelslengde bør gjelde for alle fartøy i reguleringsgruppen. Overregulerte fartøykvoter innebærer risiko for at gruppekvoten til not kan bli overfisket uten at fisket kan stoppes. Dersom fartøy under og over 15 meter hjemmelslengde hadde blitt regnet som selvstendige reguleringsgrupper i kvotefleksibilitetsoppgjøret, hadde en slik reguleringsmodell vært et mindre problem. Men siden notgruppen reguleringsmessig regnes som én gruppe, vil et eventuelt overfiske kunne medføre reduserte kvoter også for fartøy over 15 meter hjemmelslengde. Erfaringene fra regulering i andre fiskerier, for eksempel lukket kystgruppe makrell, viser at slike reguleringsopplegg kan medføre store uønskede fordelingseffekter mellom fartøyene internt i en reguleringsgruppe. Fiskebåt anmoder derfor om at samtlige fartøy i notgruppen reguleres med garanterte kvoter og maksimalkvotetillegg slik at fisketakten kan bremses om det blir behov for det.

Fiskebåt legger til grunn at kvantumet til fartøy i lukket kystgruppe fordeles etter Finnmarksmodellen, og at fartøygruppene reguleres med maksimalkvoter med varierende grad av overregulering og garanterte kvoter i bunn. Når det gjelder nivået på overregulering,

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

mener Fiskebåt at det vil være naturlig å redusere overreguleringen noe når kvotene reduseres. Samtidig har fangstforholdene de siste årene vært svært krevende, og dette kan tale for at overreguleringsgraden opprettholdes. Fiskebåt vil komme tilbake til dette spørsmålet når kvotene er fastsatt og resultatene fra inneværende års fiske er kjent. Myndighetene oppfordres til å følge utviklingen i fiske tett, og at maksimalkvotene justeres underveis i samråd med fiskerinæringen for å legge til rette for at tildelte kvoter kan utnyttes best mulig.

Endelig vises det til at Norges Fiskarlag over flere år har bedt om at samme modell for overregulering som gjelder i torskefisket også må gjelde i seifisket, men det har ikke vært vilje til å endre på dette. Fiskebåt mener fortsatt at gjeldende ordning er urimelig og ber om at dette endres.

Blåkveite nord for 62°N

Fiskebåt viser til at JRN-AFWG har anbefalt en kvote for nordøstarktisk blåkveite på inntil 19.610 tonn i 2027, opp 3 prosent fra avtalt kvote for 2026, og opp 32 prosent i forhold til kvoterådet for 2026.

Fiskebåt viser til gjentatte anmodninger om å bringe fordelingen av blåkveitekvoten i overensstemmelse med Norges Fiskarlags vedtak. I henhold til dette skal kystflåten tildeles 47 prosent av kvoten, trålerne 33 prosent og konvensjonelle havfiskefartøy 20 prosent. Vi ber på nytt om at dette kommer på plass, og mener at saken må gis prioritet i lys av den kvoteomfordelingen som er skjedd i havfiskeflåtens disfavør når det gjelder torsk nord for 62°N. Vi erfarer at både seitrål, torsketrål og autolinere tidvis har problemer med å drive et effektivt fiske på andre arter som følge av stor uunngåelige innblanding av blåkveite. Utfordringen er fortsatt aktuell, selv om kvotene på andre arter har blitt redusert de siste årene.

Fiskebåt viser til at direktefiske etter blåkveite i kystfiskeflåten er forbeholdt fartøy med en største lengde under 28 meter. Kystfartøy over 28 meter kan kun ha inntil 7 prosent bifangst, innenfor en kvantumsgrense som i år har vært 12,1 tonn. Fiskebåt har i en årrekke påpekt at denne forskjellsbehandlingen er urimelig og ubegrunnet. Fartøy over 28 meter har bidratt betydelig til å redusere kapasiteten i kystflåten gjennom strukturering. På den måten har de bedret økonomien i åpne fiskerier, som i blåkveitefisket. Fiskebåt gjentar derfor at kystfartøy over 28 meter må få delta i direktefisket på lik linje med de mindre fartøyene.

Subsidiært, dersom bifangstreguleringen videreføres, mener Fiskebåt at bifangstadgangen må forbedres. Tillatt bifangst bør økes til 20 prosent innenfor et kvotetak. Dette taket må fastsettes uavhengig av størrelsen på maksimalkvotene for fartøy under 28 meter. I løpet av de to siste årene har overreguleringen i direktefisket for de mindre kystfartøyene blitt kraftig redusert for å unngå kappfiske. At kvotetaket for bifangst for fartøy over 28 meter automatisk skulle bli satt kraftig ned som følge av denne reguleringsendringen, fremstår ulogisk og urimelig. Etter vårt syn bør størrelsen på kvotetaket heller knyttes til størrelsen på totalkvoten.

Vanlig uer nord for 62°N

Fiskebåt viser til at Havforskningsinstituttet for første gang på lang tid har gitt et positivt råd og anbefaler en kvote på 4.912 tonn vanlig uer for 2027. Vi er opptatt av at fisket etter vanlig uer forvaltes innenfor bærekraftige rammer, men mener likevel at det for 2027 må være grunnlag for å justere bifangstbetingelsene noe slik at fiskere som har hatt tradisjon for å drive innenfor blandingsfiskeriene nord for 62°N med konvensjonelle redskaper (torsk, hyse, sei, kveite, uer mv.) kan utøve disse fiskeriene. Fiskebåt krever at bifangstadgangen i fisket med konvensjonelle redskap økes noe fra dagens 10 prosent, for eksempel til 20 prosent.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Snabeluer nord for 62°N

Fiskebåt viser til at JRN-AFWG har anbefalt en kvote for snabeluer på inntil 69.090 tonn for 2027, ned 3 prosent fra avtalt kvote for 2026.

Fiskebåt anbefaler at gjeldende regulering med like fartøykvoter til fartøy med torske- og seitråltillatelse videreføres i 2027. Fisket er i år regulert med fartøykvoter på 1.206 tonn pr. fartøy, noe som innebærer en overregulering på 10 prosent. Reguleringsopplegget ser ut til å ha truffet godt og Fiskebåt anmoder om at dette videreføres med samme overreguleringsgrad i 2027.

Når det gjelder områdebegrensningene for direktefiske etter snabeluer vises det til vårt brev av 4. mars d.å. Det ble her bedt om en marginal utvidelse av fiskeområdet på Sørbakken, dispensasjon til å benytte flytetrål i hele bunntrålområdet og forsøksfiske etter snabeluer i sørvestlig del av Fiskevernsonen ved Svalbard innenfor de rammer som Havforskningsinstituttet tidligere har anbefalt. Vi ber på nytt om at dette følges opp i neste års reguleringsforskrift.

Endelig vises det til våre brev av 19. januar og 18. mars dette år om problemstillingen med bifangst av torsk og hyse under fisket etter snabeluer med flytetrål. For å legge til rette for at fartøyene skal kunne benytte flytetrål i fisket etter snabeluer, må det tillates noe bifangst av torsk og hyse. Dette bør være uproblematisk så lenge det dreier seg om beskjedne kvanta som uansett vil bli avregnet fartøyets kvoter av disse artene. Nå situasjonen, hvor salgslagene foretar administrativ inndragning av slik bifangst på grunn av det generelle forbudet mot å fiske torsk og hyse med flytetrål, har uheldige fordelingsmessige konsekvenser og øker terskelen for å bruke flytetrål. Fiskebåt ber derfor på nytt om at en bifangstregel kommer på plass så snart som mulig senest med virkning fra neste år.

Lange og brosme nord for 62°N

Fiskebåt viser til at ICES har anbefalt en kvote på inntil 6.906 tonn lange og 8.748 tonn brosme nord for 62°N i 2027. Dette er samme kvotenivå som i innværende år.

Som følge av kvotenedgang i flere fiskerier og økt interesse for å fiske lange og brosme ble det innført reguleringstiltak i Norges økonomiske sone for disse artene for første gang i 2023. Først gjennom å fastsette totalkvoter, og fra og med 2024 ble fisket regulert med gruppekvoter. Dette har medført at det helt eller delvis har vært nødvendig å stoppe direktefiske etter lange og brosme, og det er innført strenge bifangstbestemmelser.

Det har vært mye uro i næringen de siste par årene knyttet til kvotefastsettelsen, kvotefordelingen og reguleringen av fisket etter brosme og lange. En kvoteøkning for disse bestandene, vil bedre situasjonen vesentlig. Fiskebåt har i brev til myndighetene datert 23. september d.å. anmodet Nærings- og fiskeridepartementet, i samarbeid med Havforskningsinstituttet, om å be ICES på et tidsriktig tidspunkt om å utarbeide et oppdatert kvoteråd for lange og brosme i 2027, basert på den nye bestandsberegningsmodellen (forutsatt at den blir godkjent i metoderevisjonen).

Med virkning fra 2024 ble kvotene fordelt mellom fartøy over og under 28 meter. Fordelingsnøklene er viktige for å skape ro i fisket og for kunne innføre nye reguleringstiltak innenfor hver av gruppene. Fiskebåt legger til grunn at fordelingsnøklene videreføres i 2027.

Konvensjonelle havfiskefartøy og fartøy i lukket kystgruppe kan delta i direktefiske innenfor kvotene som er avsatt til fartøy over 28 meter. For disse gruppene ble fisket regulert uten kvotebegrensninger på fartøynivå fra årets start, men fra 22. januar ble direktefisket etter lange

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

stoppet og erstattet av en bifangstregel på 49 prosent i den enkelte fangst og ved landing. Fiskebåt vil innen 25. oktober komme tilbake til spørsmålet om denne reguleringen bør videreføres fra årets start i 2027 eller om det skal innføres en ny reguleringsmodell for fartøy over 28 meter.

Fartøy over 28 meter uten deltakeradgang er regulert med bifangstbestemmelser. Fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper kan ha inntil 15 prosent av hver art i de enkelte fangster og ved landing, mens fartøy som fisker med stormasket trål kan ha inntil 10 prosent av hver art i de enkelte fangster og ved landing. Tidligere gjaldt det en samlet begrensning for begge artene på henholdsvis 30 prosent og 20 prosent. Fiskebåt har fått tilbakemeldinger om at overgangen til bifangstbegrensninger for hver art er utfordrende å etterleve i seifisket med garn, særlig mot slutten av sesongen når fangstratene av sei faller. Fiskebåt ber derfor om at samlekriteriet gjeninnføres for konvensjonelle redskaper.

Fiskebåt har ingen merknader når det gjelder reguleringen av det åpne fisket for fartøy under 28 meter.

Vassild

Fiskebåt viser til at ICES har anbefalt en totalkvote på 18.377 tonn for 2027, noe som innebærer en økning på 10 prosent sammenlignet med kvoten for inneværende år. Fiskebåt legger til grunn at kvoterådet følges. Kvoterådet omfatter områdene både nord og sør for 62°N i norsk økonomisk sone, og Fiskebåt antar at det på nytt vil bli foreslått å sette av kvote til dekning av bifangst av vassild sør for 62°N. Praksisen for å beregne og fastsette avsetningen har variert de siste årene. I årets regulering ble det avsatt 5.567 tonn.

Fiskebåt har i flere år påpekt at det er en vesentlig svakhet med rådgivningen på vassild at kvoterådene i stor grad bestemmes av toktindeksen fra Egga Sør-toktet som kun dekker et avgrenset område nord for 62°N. Metodikken forutsetter at andelen av bestanden av vassild utenfor toktets dekningsområde er konstant. Denne forutsetningen har ikke faglig grunnlag og harmonerer dårlig med utviklingen i retning av økende bifangst av vassild sør for 62°N. Fiskebåt mener fortsatt prinsipalt at det ikke bør settes av kvote til bifangst sør for 62°N inntil man får på plass en bestandsovervåkning for dette området.

Subsidiært, for det tilfelle at direktoratet velger å avsette et kvantum, mener Fiskebåt at avsetningen må settes på et nivå som sikrer at fartøy som fisker med småmasket trål kan videreføre adgangen til ha inntil 35 prosent samlet bifangst av vassild og strømsild i vekt i de enkelte fangster og ved landing ved fiske sør for 62N. Ifølge Sildesalslagets omsetningsstatistikk var det per 28. september d.å. registrert totalt 2.323 tonn fangst av strømsild, mot 5.794 tonn på samme tidspunkt i fjor. Korrigert for at kun 90 prosent av fangsten skal regnes som vassild, innebærer dette at det kun er fisket 2.091 tonn av avsetningen på 5.567 tonn. Industritrålernes kolmulefiske er nå avsluttet og totalfangsten ventes derfor ikke å bli særlig økt. Fiskebåt argumenterte i fjor for at den foreslåtte avsetningen var for høy, og vi konstaterer at vi hadde rett i dette. Fiskebåt mener at gjenstående kvantum av avsetningen fullt og helt må overføres til kvoten i 2027, selv om dette innebærer overføring utover bestemmelsen om kvotefleksibilitet.

Fiskebåt viser til at det har vært innført toårige kvotebytteordninger for henholdsvis 2022/2023, 2024/2025 og 2026/2027. Ordningene har gitt positive bidrag til å øke lønnsomheten i fisket og redusere klimautslipp. Flåten er innforstått med at fartøykvoten i 2027 kan avvike fra kvoten i 2026 som følge av det nye kvoterådet. Hensynet til mest mulig like fartøykvoter bør derfor ikke benyttes som argument i diskusjonen om hvor mye som eventuelt skal avsettes av totalkvoten til bifangst sør for 62°N.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Fiskebåt forventer at næringen blir hørt om størrelsen på neste års fartøykvote når størrelsen på den disponible kvoten til direktefisket er avklart.

Det har i mange år vært en utfordring at fartøy som deltar i direktefisket etter vassild fisker utover fartøy- og maksimalkvotene. Verdien av fangst utover kvote inndras av salgslagene og fisket belastes totalkvoten og dermed neste års disponible kvote. Overfisket rammer på den måten alle fartøy i gruppen. Et nærliggende tiltak for å redusere problemet vil være å innføre kvotefleksibilitet på fartøynivå. Fiskebåt har etterlyst dette i en årrekke og ber på nytt om at det kommer på plass. Det vises i den sammenheng til at det nye kvoteregisteret nå er operativt og at kvotefleksibilitetsordningen har blitt utvidet til å gjelde på fartøynivå i fisket etter torsk nord for 62°N. Det bør da være en håndterlig oppgave å innføre samme ordning i fisket etter vassild som kun omfatter 30 tillatelser. Det erkjennes at de toårige kvotebytteordningene bidrar til å komplisere en innføring av kvotefleksibilitet på fartøynivå, men vi mener likevel at dette bør være håndterlig.

Fiskebåt anbefaler at bifangstbegrensningene for vassild og strømsild sør for 62°N videreføres i 2026, og at reglene tas opp til evaluering på et senere tidspunkt.

Kveite nord for 62°N

Fiskebåt viser til at det ikke foreligger kvoteråd på kveite fra Havforskningsinstituttet for 2027. I 2025 og 2026 var kvoterådet på kveite på henholdsvis 2.054 tonn og 2.314 tonn.

Fiskebåt viser til at det har blitt innført nye reguleringstiltak i fisket etter kveite nord for 62°N både i 2025 og i 2026. I 2025 ble det innført en generell fartøykvote på 4 tonn for alle fartøy uavhengig av størrelse og driftsgrunnlag. Med virkning fra 19. mai i år ble reguleringene ytterligere innstrammet med innføring av en ny adgangsbegrensning i direktefisket som innebærer at kun fartøy under 15 meter som fisker med konvensjonelle redskap kan delta i fisket innenfor en fartøykvote på 4 tonn. For øvrige fartøy er fisket utenfor fredningsperioden regulert med bifangstbegrensninger på 20 prosent i den enkelte fangst og ved landing innenfor et samlet tak på 2,5 tonn som også avregnes mot lovlig bifangst tatt i fredningsperioden.

Fiskebåt har ingen innvendinger mot at det innføres nye begrensninger for å bringe uttaket av kveite innenfor bærekraftige rammer eller at det settes en lengdegrense for hvilke fartøy som får anledning til å delta i direktefisket. Fiskebåt kan imidlertid ikke akseptere at det settes et absolutt kvotetak på tillatt bifangst som er likt for alle fartøy, og mener at dette rammer den større flåten urimelig hardt.

Fiskeridirektoratets høringsforslag var basert på et tallgrunnlag som tilsa at et kvotetak på 2,5 tonn i praksis kun vil virke begrensende for 10-15 fartøy og at de fleste fartøy ikke vil få endret sitt driftsmønster av et slikt kvotetak. Dette er ikke riktig. Endringen får konsekvenser for langt flere fartøy, jf. vårt høringssvar datert 13. mars d.å.

Et kvotetak på 2,5 tonn får sterkt inngripende konsekvenser for mange fartøy i den havgående fiskeflåten, spesielt for konvensjonelle fartøy som fisker lange og brosme.

Kveite opptrer i alle havområder og er vanskelig å unngå som bifangst. I enkelte fiskeri kan dette håndteres ved at kveita gjenutsettes, men på større fartøy vil kveitene ofte ikke være levedyktig for gjenutsetting etter at de først har kommet om bord. I tillegg til at fartøyene taper inntekt kan bifangstregelen reise problemstillinger knyttet til flytteplikt og andre aktsomhetstiltak for fartøy som har overskredet kvotetaket for bifangst.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Reguleringen må ta hensyn til at kveite tas som bifangst i andre bunnfiskerier, og at størrelsen på fartøyenes øvrige kvotegrunnlag er dimensjonerende for hvor mye bifangst av kveite som tas i løpet av året. Det naturlige vil være å uttrykke bifangstbegrensningen i form av en prosent av fangsten, slik at man fanger opp variasjoner i flåten knyttet til kvotestørrelser. Fiskebåt anmoder på denne bakgrunn om at fiskerimyndighetene gjør en ny vurdering av tillatt bifangst utenfor fredningsperioden for fartøy over 28 meter, og fastsetter tillatt bifangst til 2,5 prosent i vekt i den enkelte fangst og ved landing uten et øvre kvantumstak.

Torsk i Nordsjøen og Skagerrak

Fiskebåt viser til at kvoterådet for torsk i Nordsjøen og Skagerrak først foreligger senere i høst. Kvoterammen må være avklart før det er mulig å gi råd om neste års regulering, og vi nøyer oss i denne omgang med noen generelle kommentarer.

Fiskebåt mener at den største utfordringen med torskereguleringene i Nordsjøen og Skagerrak er å finne en fornuftig kvotefordeling mellom fartøy med adgang til å drive direktefiske og fartøy uten slik adgang. Flere fartøy har investert i deltakeradganger og strukturkvoter for å posisjonere seg til å kunne delta i et direktefiske etter torsk. Disse fartøyene har en legitim forventning om at en stor del av torskekvoten fordeles til fartøyene som deltar i direktefisket. Samtidig har det hele tiden vært en forutsetning at også fartøy uten deltakeradgang i torskefisket skal kunne utnytte andre ressurser sør for 62°N. Norge rår over betydelige konsumfiskressurser i Nordsjøen, og det er viktig å tilrettelegge for at disse blir utnyttet. Dette forutsetter at det tillates en bifangstinnblanding av torsk som gjør disse fiskeriene i området mulig.

Fiskebåt vil peke på behovet for å løfte tillatt bifangst til andre konvensjonelle redskaper enn snurrevad. Denne gruppen hadde tidligere anledning til å ha inntil 35 prosent torsk om sommeren og 25 prosent resten av året, men har de siste årene fått anledning til å ha kun 15 prosent. Etter Fiskebåts syn bør det prioriteres å heve tillatt bifangst til denne fartøygruppen. Fiskebåt mener at det også må gjøres en vurdering av bifangstprosenten for fartøy som fisker med snurrevad og småmasket trål.

Maksimalkvotene på torsk til fartøy som fisker i åpen og lukket kystgruppe har de siste årene blitt økt på forsommeren, men det har enkelte år blitt nødvendig å stoppe fisket på høsten. Å spare på torskekvoten for å kunne drive et fiske etter andre arter senere på året er dermed en risikabel strategi, og mange velger å fiske maksimalkvoten i et direktefiske etter torsk. Fiskebåt mener det bør legges bedre til rette for at fartøy i lukket og åpen kystgruppe skal velge å bruke maksimalkvotene til å dekke bifangst i andre fiskerier. Et aktuelt tiltak kan være å innføre en regel om at maksimalkvoten også må dekke bifangst av torsk i andre fiskerier, enten året sett under ett eller så lenge det er adgang til å drive et direktefiske på maksimalkvotene.

Fiskebåt tar sikte på å komme tilbake til disse og andre spørsmål etter at kvoterammen er avklart.

Sei i Nordsjøen og Skagerrak

Fiskebåt viser til at ICES har anbefalt en kvote på inntil 48.320 tonn sei for områdene i og rundt Nordsjøbassenget, noe som innebærer en reduksjon på 19 prosent sammenlignet med avtalt kvote for 2026.

Fiskebåt legger til grunn at seikvoten i Nordsjøen og Skagerrak blir fordelt i henhold til gjeldende kvotefordelingsvedtak og langvarig praksis. Dette innebærer at det avsettes 8.000 tonn sei til konvensjonelle fartøy og 5.500 tonn til notflåten. Av det resterende kvantum

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

avsettes først 5.000 tonn til nordsjøtrålerne, før resten fordeles med 8 prosent til nordsjøtrål (pelagiske trålere, avgrenset nordsjøtrålere og nordsjøtrålere), 19 prosent til seitrål og 73 prosent til torsketrål. Kvoten til nordsjøtrålerne er videre fordelt med 77 prosent til fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, mens fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse får 23 prosent.

Fiskebåt mener at reguleringsopplegget med et fritt fiske for notflåten kan videreføres i 2027. Fiskebåt mener også at reguleringen for konvensjonelle fartøy med en maksimalkvote på 1.000 tonn fra årets start kan videreføres.

Fiskebåt kommer tilbake til spørsmålet om nivået på maksimalkvoter for trålgruppene når kvoterammen er avklart.

Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse har de siste årene hatt anledning til å drive direktefiske etter sei fra årets start. Fiskebåt mener at dette bør videreføres i 2027. Det må imidlertid være en klar forutsetning at fisket stoppes når gruppekvoten er tatt, med mindre fisketakten i andre grupper viser at det er rom for refordeling.

Torsk i NAFO

Fiskebåt viser til at det er etablert en regulering av fisket etter torsk i NAFO 3M som innebærer at torsketrålerne og konvensjonelle havfiskefartøy deltar annet hvert år, med rulleringslister for å avklare deltakelsen internt i de respektive gruppene. Også fisket etter torsk i NAFO 3L har midlertidig blitt knyttet til den toårige rulleringen mellom gruppene. I 2027 står fartøy med torsketråltillatelse for tur til å delta. Fiskebåt kommer tilbake med et forslag til hvor mange fartøy som bør delta i disse fiskeriene senere.

Fiskebåt viser videre til at regelverket for utøvelsen av fiske i NAFO når det gjelder ilandsføringsplikt ikke er i samsvar med norsk regelverk, og som de norske fartøyene er pålagt å overholde også når de fisket i dette området. Det norske regelverket forbyr utkast, men tillater landing av ulovlig fanget fisk og gjennomfører en administrativ inndragning. I NAFO er det forbudt å ha om bord fisk som er ulovlig fanget, noe som setter norske fartøy i en vanskelig situasjon dersom fangst overstiger tillatt bifangst. Fiskebåt går inn for at det innføres et unntak fra ilandføringsplikten i NAFO.

Bunnfisk ved Grønland

Fiskebåt viser til de etablerte rulleringslistene som omfatter flere av bunnfiskkvotene Norge tildeles ved Grønland. Fiskebåt har administrert disse listene over flere år, og vi mener ordningen sikrer en stabil og effektiv avvikling av fiskeriene.

Når neste års kvoterammer er klare, vil Fiskebåt på vanlig måte foreslå hvordan kvotene bør fordeles og hvor mange fartøy som bør delta. Fiskebåt forutsetter at dagens deltakerkriterier videreføres, slik at fisket forbeholdes konvensjonelle havfiskefartøy og fartøy med torsketråltillatelse. Dette reguleringsopplegget er forankret i en langvarig praksis og er en forutsetning for å bevare stabiliteten i kvotefordelingen mellom fartøygruppene.

Reker ved Grønland

Fiskebåt viser til at rekefisket ved Øst-Grønland har tatt seg opp de siste årene, og kvotene som Norge bytter til seg fra EU har blitt godt utnyttet. Deltakelse er forbeholdt fartøy med grønlandsreketråltillatelse. Fiskebåt forutsetter at deltakerbegrensningen videreføres i 2027.

Fisket har gjennom flere år blitt regulert som et fritt fiske, men ble i år erstattet av et nytt reguleringsopplegg som følge av nye begrensninger på antallet fartøy som kan delta i fisket

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

samtidig. I samråd med rederiene med grønlandsreketråltillatelse ble det etablert en ny rulleringsliste som ble lagt til grunn for å avklare hvem som skulle delta i 2026. Fiskebåt vil komme tilbake til hvor mange og hvem som skal delta når neste års kvote og innsatsbegrensning er avklart.

Reker i Barentshavet

Innsatsen i rekefisket i Barentshavet har økt betydelig de siste årene som følge av kvotenedgangen på sentrale hvitfiskbestander. Neste års kvoteråd er fortsatt ikke kjent, men det legges til grunn at det heller ikke neste år vil være nødvendig å innføre kvotebegrensninger i fisket av hensyn til ressursen. Det anbefales derfor at fisket fortsatt reguleres som et fritt fiske for fartøy med reketråltillatelse nord for 62°N. Det samme gjelder for rekekvoten som Norge eventuelt bytter til seg i Russlands økonomiske sone.

Snøkrabbe

Fiskebåt viser til at fangstsesongen av snøkrabbe hittil i 2026 har vært god. Totalt 29 fartøy har deltatt så langt og fangstet til sammen 11.410 tonn av kvoten på 12.336 tonn (inkludert forskningskvoten) før fredningsperioden inntrådte 1. juli. Det gjenstår en måned av fangsten, og det er grunn til å tro at det vil bli et mindre overfiske av årets totalkvote.

Fangsten i 2026 har vært regulert med fartøykvoter for de 30 fartøyene som er tildelt snøkrabbetillatelse, med 351 tonn pluss et kvotetillegg på 82 tonn som må leveres levende. Nytt i 2026 er at det ikke lengre er tillatt å gjenutsette krabbe over minstemål. Grensen for tillatt innblanding av bløtkrabbe med krav om å bytte av felt ved innblanding utover 20 prosent, er videreført. Videreført er også fredningsperioden fra og med 1. juli til og med 30. november. Minstemål, antall teiner per båt og merkekrav er også videreført.

Fiskebåt legger til grunn at 30 fartøy vil delta i fangsten i 2027. Totalkvoten for 2027 er p.t. ikke kjent, men Fiskebåt forventer en viss økning i tilgjengelig kvote. Fiskebåt antar at deltakende fartøy vil være i stand til å ta tildelte kvote dersom denne tildeles som fartøykvote. Vi mener derfor at det ikke er grunnlag for en overregulering fra årets begynnelse.

Fiskebåt viser til at det ikke er innført kvotefleksibilitet på fartøynivå i fangsten av snøkrabbe, samtidig som det ikke er tillatt å sette ut krabbe som er over minstemålet. Dette setter fartøyene i en vanskelig situasjon, siden det er umulig å vite nøyaktig hvor mye krabbe en får i teinelenker som er satt ut. Fangstratene varierer og alle ønsker naturligvis å fangste hele kvoten, samtidig som en ikke kan gjenutsette fangst utover tildelt fartøykvote. Fiskebåt er kjent med at flere rederier i 2026 har fått krav om inndragning som følge av fangst utover kvoten. Slik inndragning rammer både det enkelte fartøy ved inndragning av verdi og gruppen som helhet ved at overfisket kommer til fradrag på neste års kvote. Fiskebåt mener at denne problemstillingen kan unngås ved at det innføres kvotefleksibilitet på fartøynivå. Etter det vi kjenner til, vil salgslagene og direktoratet kunne håndtere en slik ordning siden det kun er 30 fartøy i gruppen. Fiskebåt anmoder derfor om at det innføres 10 prosent kvotefleksibilitet på fartøynivå i fangsten av snøkrabbe.

Fiskeri- og havministeren har tidligere utalt at det er aktuelt å øke kvoteavsetningen til levendelanding. Fiskebåt viser til at det allerede er kapasitet i flåten til å levere mer enn 30 prosent av totalkvoten levende. Ca. 1/3 av fartøyene kan ikke produsere fangstene om bord og er dermed avhengig av en velfungerende landindustri. Disse fartøyene har så langt i 2026, landet 3.800 tonn levende. Veksten i landinger av levende krabbe har skjedd raskt og ifølge Mattilsynet har det vært utfordringer særlig i forbindelse med lossing av fartøy og mellomlagring på anlegget.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Det er nå etablert en flåte som kan levere store kvantum levende krabbe, mens industrien fortsatt har begrenset kapasitet og utfordringer når det landes større fangster. En forbedring av håndteringen av krabben er nødvendig for å sikre dyrevelferd og kvalitet på krabben som eksporteres. Disse faktorene gjør det nødvendig å bruke tid på å bygge opp kapasitet. Fiskebåt går på denne bakgrunn sterkt imot å videreføre en egen kvote til levende leveranse av snøkrabbe på fartøynivå.

Dersom mot formodning, departementet fortsatt vil videreføre ordningen med en egen kvote til landing av krabbe for bearbeiding på land, mener Fiskebåt at også landing av frosset råstoff til bearbeiding på land, må inngå med i en slik ordning.

Regulering av pelagiske fiskerier i 2027

1. Innledning

Reguleringene i de pelagiske fiskeriene er godt innarbeidet og hensiktsmessige på de fleste områder. Det vil likevel være behov for årlige justeringer både som følge av erfaringer fra siste års reguleringer eller vesentlige endringer i rammevilkår til næringen. Kvotestørrelser og rammebetingelser fastsettes i de ulike fiskeriforhandlingene for 2027, vil ikke nødvendigvis være kjent eller endelig avklart når reguleringsmøtet gjennomføres.

Fiskebåt forbeholder seg retten til å komme med supplerende innspill til reguleringene i pelagisk sektor for 2027, etter at de relevante fiskeriforhandlingene er avsluttet.

2. Kort om kommende fiskeriforhandlingene for 2027

Manglende enighet mellom kyststater om kvotefordeling og forvaltningsplaner

Kyststatene har fortsatt ikke oppnådd enighet om fordelingen av norsk vårgytende sild, kolmule og makrell. Partene er imidlertid enig om forvaltningsplanene for disse bestandene.

Når det gjelder de pelagiske fiskebestandene i Nordsjøen er Norge, EU og Storbritannia omforent om fordelingen av nordsjøsild, og partene har endelig kommet frem til en felles forvaltningsplan for bestanden. Det foreligger derimot ingen enighet om fordelingen av øyepål og hestmakrell. Etter Brexit har det vært begrenset fremdrift i arbeidet om å etablere forvaltningsplaner på fiskebestandene som Norge deler med EU og Storbritannia i Nordsjøen.

Også for 2027 er det et nullråd på lodde i Barentshavet. Fiskebåt mener behovet for en ny forvaltningsplan på lodde i Barentshavet bør vurderes dersom det gjennomføres fiskeriforhandlinger mellom Norge og Russland i oktober.

Det er fortsatt ikke inngått en trepartsavtale med tilhørende bilaterale avtaler mellom Norge, Island og Grønland på lodde. Utfordringen er å få på plass en bilateral avtale med Island om utøvelse av loddefisket i islandsk økonomiske sone. Dette bidrar til stor usikkerhet om de fremtidige rammevilkårene for fisket etter lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Fiskebåt vil understreke betydningen av å få på plass langsiktige og stabile avtaler om både fordeling og forvaltning av de bestandene vi deler med andre. Dette er avgjørende for å sikre en bærekraftig ressursforvaltning, forutsigbare rammevilkår og effektiv utnyttelse av fiskeressursene.

Soneadgang/ begrensende rammevilkår i internasjonal avtaler

Mulighet til å fiske i andre lands farvann er viktig for å sikre at kvotene blir fisket på en effektiv og bærekraftig måte. Adgang til å fangste fisken når den er mest tilgjengelig og kvaliteten høyest, er avgjørende for å maksimere verdiskapningen i fiskeriene. Dette blir spesielt viktig som følge av høyere driftskostnader og skjerpede de krav til fiskeflåten om betydelige reduksjoner i klimagassutslipp.

Etter Brexit har den norske fiskeflåten fått redusert adgangen til å fiske både nordsjøsild og makrell i britisk sone. I tillegg har flåten mistet adgangen til å fiske kolmule i britisk farvann.

Bilaterale avtaler som sikrer fiskeflåten tilgang til andre lands soner når fisken er mest tilgjengelig, er viktig. Slike avtaler bidrar til en bærekraftig forvaltning av ressursene og legger samtidig tilrette for en effektiv og lønnsom og klimavennlig drift i fiskerinæringen.

Adgangen til å fiske i andre lands farvann forutsettes fordelt mellom fartøygruppene etter gjeldende fordelingsnøkler i Norges Fiskarlags Landsmøtevedtak for nordsjøsild, makrell og kolmule. Fiskebåt forutsetter at hvis mulig, så justeres soneadgangen i de enkelte fartøygrupper og mellom fartøygrupper i løpet av sesongen for å sikre at soneadgangen utnyttes best mulig.

3. Regulering og utøvelse av fisket etter pelagisk fisk for 2027

Redskapsfleksibilitet

Fiskebåt viser til at det norske regelverket gradvis har åpnet for redskapsfleksibilitet i de pelagiske fiskeriene. Redskapsfleksibilitet er et viktig virkemiddel i pelagisk fiskeri, både med tanke på tilgjengelighet, fangsteffektivitet og reduksjon av uønsket bifangst. Med begrenset soneadgang til andre lands farvann har den havgående pelagiske fiskeflåten erfart at redskapsfleksibilitet er helt avgjørende for å sikre at de norske pelagiske kvotene blir fisket.

Det vises til at det har vært en prøveordning der fartøy som er tildelt ringnottillatelse kan fiske lodde med trål innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene.

Fiskebåt mener at det bør åpnes for å tillate bruk av trål også for fartøygruppene kyst og ringnot i definerte områder innenfor 12 milsgrensen i fisket etter lodde, sild og makrell.

Fjordlinjer og sperrelinje

Fiskebåt viser til at innføring av fjordlinjer har medført at fartøy med faktisk lengde over 15 meter er utestengt fra viktige fiskeområder langs kysten, fra nord helt til Stadt. *Fiskebåt er av både faglige og prinsipielle årsaker kritisk til denne form for regulering av kvotebelagte fiskeri. Fiskebåt mener at reguleringsregimet med fjordlinjer bør avvikles. I lys av de klimapolitiske målsetningene som fiskeflåten står overfor, er reguleringen med fjordlinjer med å begrense et effektivt og optimalt fiskeri for hele den norske fiskeflåten.*

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Dersom det av biologiske hensyn eller på grunn av arealmessige utfordringer anses nødvendig å stenge enkeltfjorder for deler av fiskeflåten, bør reguleringene rettes mot redskap, som dybde på nøter, og ikke på fartøyets faktiske lengde eller fartøytilhørighet. Fiskebåt mener at reguleringene må bygge på faglige vurderinger og følges opp gjennom kontroll med hensyn til bifangst eller eventuelle redskapsutfordringer.

Eventuelle redskapsbegrensninger bør gjøres kjent i god tid før fisket starter. Dette vil gi fartøyene mulighet til å ta med seg not som oppfyller krav til å fiske innenfor fjordlinjene, og med sikrer effektiviserer fisket med minst mulig klimagassutslipp.

Fiskebåt forventer at *sperrelinjen* for fiske etter norsk vårgytende sild i den nordøstlige delen av Norges økonomiske sone blir midlertidig justert på høsten. Fiskebåt er tilfreds med at det i år er gjort midlertidige justeringer av sperrelinjen med varighet frem til 31. desember 2026. En slik fleksibilitet tar hensyn til flåtens behov og sildas faktiske vandringsmønster, er viktig.

Fiskebåt mener vider at det også etter årsskiftet bør være mulig å vurdere justeringer av sperrelinjen dersom prøvekast gjennomført i samarbeid med inspektør, for å dokumenter om størrelsessammensetning tilsier at dette kan forsvares.

Både tilgang innfor fjordlinjer og sperrelinjen for å fiske på riktig størrelsessammensetning er viktig for havfiskeflåten for å sikre et best mulig råstoff til konsum.

Kvotefleksibiltet

Det vises til de generelle betraktningene for alle reguleringer i 2027. Fiske utover 110 prosent bør trekkes på neste års fartøykvote og ikke på gruppekvote. Det vises til tidligere prøveordning på makrell.

Kvotebytteordninger

Fartøygruppene ringnot og pelagisk trål har hatt kvotebytteordninger på lodde når fartøykvotene har vært beskjedne. Bruken av ordningen har variert med rammebetingelsene i de ulike fiskeriene så lenge ordningen har vært tilgjengelig. En kvotebytteordning bidrar til en mer fornuftig og rasjonell bruk av fiskeflåten når fartøykvotene er marginale. I tillegg medvirker en kvotebytteordning til et mindre miljømessig fotavtrykk.

Med den kostnadsutviklingen man har sett de siste årene har kvotebytteordningen for ringnot og pelagisk trål vært et svært viktig virkemiddel. Ordningen har bidratt til mer kostnadseffektivt fiske og bedre utnyttelse av tilgjengelige kvoter.

I 2024 hadde ringnot mulighet til bytte vekk hele loddekvoten i Barentshavet mot deler av nordsjøsildkvoten, mens de i 2023 også kunne bytte loddekvoten ved Island, Grønland og Jan Mayen med loddekvoten i Barentshavet eller deler av nordsjøsildkvoten.

Pelagisk trål hadde i 2024 mulighet til å *bytte bort* loddekvoten i Barentshavet mot deler av kolmulekvoten. Pelagisk trål har hatt anledning til å *bytte til* seg to loddekvoter på grunn av svært lave fartøykvoter. Denne fleksibiliteten har gitt de pelagiske trålerne med minst kvotegrunnlag en reell mulighet til å bytte bort sine loddekvoter mot mer tilgjengelige kvantum av kolmule, noe som har styrket lønnsomheten og tilpasningsevne til denne fartøygruppen.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Fiskebåt mener at stor kyst (inklusiv SUK) må få en tilsvarende kvotebytteordning. Fisket etter nordsjøsild og seinotfisket pågår på omtrent samme tid. Med lav sildekvote og lang og kostbar seilas mellom de to fiskeriene, vil en kvotebytteordning for stor kyst også bidra til en mer fornuftig, rasjonell bruk av fiskeflåten med et mindre miljømessig fotavtrykk.

Fiskebåt tilrår at en legger opp til kvotebytteordninger for ringnot, pelagisk trål og stor kyst. Fiskebåt vil komme tilbake til det konkrete behovet for slike ordninger når kvotestørrelsene i de forskjellige pelagiske fiskeriene er fastsatt. Sett i et bærekraftperspektiv vil slike ordninger være nødvendig for å sikre effektiv ressursutnyttelse og legge til rette for et mer fleksibelt fiskeri som er nødvendig - særlig i situasjoner med lave kvoter.

4. Merknader til de forskjellig pelagiske fiskeriene

Regulering av fisket etter makrellstørje i 2027
Fiskebåt finner det noe utfordrende med å komme med et endelig innspill før årsmøte i ICCAT er gjennomført og endelig rammevilkår for kommende sesong er avklart.

Fartøy som fisker med not eller line

Fiskebåt anbefaler i all hovedsak at gjeldende reguleringsopplegg for fartøy som fisker med not eller line i en felles gruppe videreføres.

Det er uheldig at Norge over flere år har hatt en lav utnyttelse av den nasjonale kvoten på makrellstørje, særlig sett i lys av bra tilgjengelighet og omfattende utbredelse i norske farvann. Den største utfordringen er fortsatt den begrensede mottakskapasiteten på landsiden, kombinert med at Norge i begrenset grad har etablert i markedet for makrellstørje.

Fiskebåt viser til at myndighetene, forvaltningen, forskning og næring har det sisteåret har gjennomgått reguleringsregimet og diskutert utfordringen knyttet til markedssituasjonen. Dersom Norge skal lykkes med å utvikle fisket etter makrellstørje, er det avgjørende med forutsigbart reguleringsopplegg som gir aktørene nødvendig trygghet til å investere og skaper insentiver til økt satsing.

Fisket etter makrellstørje er et marginalt og høyt spesialisert fiskeri, hvor erfaring, kompetanse og kontinuitet er avgjørende for å lykkes. Dette må etter Fiskebåts syn tillegges vekt ved utformingen av reguleringene etter fisket på makrellstørje.

Observatørordningen

Observatørordningen som følger av ICCAT-regelverket for notfartøy, er både kostbart og krevende å administrere. Fiskebåt viser til at norske pelagiske fartøy som fisker i britisk sone allerede benytter REM-systemer (Remote Electronic Monitoring). På sikt bør slike teknologiske løsninger kunne erstatte kravet om fysisk observatør ombord i fisket etter makrellstørje, forutsatt at dette aksepteres innenfor ICCAT-regelverket. En slik løsning må i så fall avgrenses til fiske etter makrellstørje i norsk sone.

Levendelagring

Det vises til at det har vært avsatt 30 tonn til levendelagringsprosjektet i 2026. Fiskebåt forventer at forskningsinnsatsen på levendelagring videreføres, da dette kan bidra til økt verdiskapning, bedre markedsadgang og høyere utnyttelse av den norske kvoten.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Fiskebåt understreker betydningen av langsiktige og forutsigbare rammevilkår som legger til rette for økt deltakelse, markedsutvikling og investeringer i fisket etter makrellstørje. Dette er en forutsetning for at Norge skal kunne utnytte den nasjonale kvoten bedre enn det gjøres i dag.

Regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2027

Kvoteråd og kyststatsavtale

Kvoteråd fra ICES for norsk vårgytende sild for 2027 er på 588.004 tonn. Det tilsier en økning på 10 prosent sammenlignet med kvoterådet for 2026. Det er særlig de to sterke årsklassene fra 2021 og 2022 som bidrar til veksten i gytebestanden. Det er mulig at 2024 årsklassen også er over middels.

Metoderevisjonen som ble gjennomført våren 2025 resulterte i nye referansepunkter. Blant annet ble F_{MSY} økt fra 0,157 til 0,21. Det vil derfor være naturlig at kyststatene i nær fremtid vurderer referansepunktene som benyttes i den gjeldende forvaltningsplanen, der F_{MGT} i dag er satt til 0,14.

For 2026 er det inngått en kyststatsavtale mellom Norge og Færøyene om norsk vårgytende sild. Avtalen bidrar til å redusere fiskepresset sammenlignet med tidligere år. Kyststatsforhandlingene for 2027 vil bli gjennomført utover høsten.

Fiskebåt forbeholder seg retten til å komme med ytterligere innspill til reguleringene for 2027 etter høstens fiskeriforhandlinger er avsluttet.

Fordeling og regulering av nasjonal kvote

Fiskebåt legger til grunn at sildekvoten fordeles mellom de ulike fartøygruppene i tråd med Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 5/15, der avsetningen til åpen gruppe trekkes fra kystfartøygruppens kvote. Videre forutsettes det at det avtalt kvotebyttet av makrell og norsk vårgytende sild mellom fartøygruppene ringnot og pelagisk trål, i henhold til landsstyrevedtak 128/09 og 71/10, videreføres.

Fiskebåt legger til grunn at fartøygruppene ringnot, pelagisk trål reguleres med fartøykvoter. Fartøy i kystgruppen med hjemmelslengde over 15 meter reguleres også med fartøykvoter. Fiskebåt anbefaler også at kystfartøy med hjemmelslengde under 15 meter reguleres med fartøykvoter uten overregulering som i 2026. Kvoteøkningen i 2027 er ikke tilstrekkelig til å gjeninnføre maksimalkvoter i den minste kystgruppen. Fartøykvoter uten overregulering gir dessuten økt forutsigbarhet og stabile rammevilkår for hele kystflåten.

Fiskebåt viser til at innføringen av fjordlinjer har resultert i at fartøy med faktisk lengde over 15 meter er utestengt fra fiskeområder fra nord til Stadt i sør. Fiskebåt er av både faglige og prinsipielle årsaker kritisk til denne form for regulering av kvotebelagte fiskeri. Etter Fiskebåts syn bør reguleringsregimet med fjordlinjer avvikles.

I lys av de klimapolitiske målsetningene som fiskeflåten står overfor, fremstår regulering med fjordlinjer som en unødvendig begrensning for et rasjonelt og optimalt fiskeri. Ordningen medfører økt seilingsbehov og mindre fleksibilitet i driften og bidrar dermed til høyere utslipp og redusert effektivitet.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Det vises til avsnittene om redskapsfleksibilitet, fjordlinjer, kvotefleksibilitet og kvotebytteordninger. Å benytte disse ordningene i reguleringen av fisket etter norsk vårgytende sild gjør det mulig for fiskeflåten å tilpasse fisket til tilgjengelighet, markedet og driftsforhold, og bidrar til lavere klimaavtrykk.

Regulering av fisket etter makrell i 2027

Kvoteråd og kyststatsavtale

Kvoteråd fra ICES for makrell i 2027 er 352.938 tonn. Det tilsier en økning på 102 prosent sammenlignet med kvoterådet for 2026 og en økning på 15 prosent fra fastsatt totalkvote. 2024 årsklassen viser seg å være bedre forfatning enn estimert høsten 2025 og gytebestanden i. 2027 er beregnet å være over det det kritiske nivået, B_{lim}.

Kyststatsforhandlingene gjennomføres utover høsten. Det er ikke full enighet mellom kyststatene om andelsfordeling. Det ble for 2025 inngått en treårig trepartsavtale med Storbritannina, Færøyene og Norge der en er enig om andelsfordeling og som sikrer adgang til å fiske i britisk farvann for den norske fiskeflåten. I 2026 ble Island en del av denne avtalen.

Fiskebåt forbeholder seg retten til å komme med ytterligere innspill til neste års reguleringer etter fiskeriforhandlingene i høst er gjennomført.

Fordeling og regulering av nasjonal kvote

Fiskebåt påpeker at avsetninger som trekkes fra totalkvoten påvirker kvotefordelingen mellom de ulike fartøygruppene slik den er nedfelt i Norges Fiskarlags landsmøtevedtak. Det vises blant annet til at rekrutteringskvote tas fra toppen for så bli overført til lukket gruppe i kyst.

Fiskebåt er imot at det avsettes en særskilt agnkvote. Fiskernes Agnforsyning bør betale for makrell til agn på ordinært vis, og ikke la makrellfiskerne ta kostnaden. Dersom det likevel fastsettes en agnkvote, er Fiskebåt opptatt av at denne kvoten holdes på et lavest mulig nivå, særlig med tanke på de betydelige reduksjonene i makrellkvoten de senere år.

Fiskebåt legger til grunn at den norske kvoten på makrell fordeles i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 051/15 og 06/07, korrigert for landsstyrevedtakene 129/09 og 71/10 om bytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom fartøygruppene ringnot og pelagisk trål.

Fiskebåt legger til grunn at fartøygruppene ringnot, SUK og pelagisk trål reguleres med fartøykvoter uten overregulering etter samme modell som i 2026.

Lukket gruppe i kyst er slått sammen til en reguleringsgruppe med full redskapsfleksibilitet mellom not, garn, snøre og trål. Det legges til grunn at kystfartøy med hjemmelslengde over 15 meter reguleres med fartøykvoter uten overregulering.

Kystfartøy med hjemmelslengde under 15 meter har brukt å bli regulert med et maksimalkvotetillegg utover garantert kvote. Fiskebåt stiller spørsmål for behovet for overregulerte kvoter i fisket etter makrell. Det vises til at fartøy under 15 meter kan fiske innfor fjordlinjene, samt at de har tilgang til drifts- og samfiskeordninger som legger til rette for et effektivt fiske sammenlignet med de øvrige kystfartøyene. I tillegg kan det nevnes at gruppen

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

ikke nødvendigvis leverer fangst på egen kjøl, men benytter føringsfartøy som også bidrar til et effektivt fiskeri.

Det ble fisket betydelig utover kvoteandelen til de minste kystfartøyene i 2024. Fiskebåt forventer at dette kvantumet blir gjort opp av de under 15 meter i kystgruppen. Det er ikke akseptabelt at de større kystfartøyene, som ikke har overregulerte kvoter, skal være med å betale dette overfisket. Fiskebåt anbefaler derfor at det også i 2027 benyttes to kvoteenheter i kyst – en for de under 15 meter største lengde og hjemmelslengde og en over 15 meter største lengde og hjemmelslengde.

Soneadgang

Med begrenset adgang til å fiske makrell i britisk sone forutsetter Fiskebåt at soneadgangen fordeles mellom fartøygruppene med gjeldende fordelingsnøkler. Fiskebåt mener at maksimalkvoten knyttet til kystgruppens adgang til å fiske etter makrell i britisk sone må reduseres. For å sikre full og effektiv utnyttelse av soneadgang må fordelingen justeres løpende innenfor og mellom fartøygruppene gjennom sesongen. Fiskebåt legger til grunn at også undervisningskvoter slik som agnkvoter må fiskes i norsk sone.

Det vises til avsnittene om redskapsfleksibilitet, fjordlinjer, kvotefleksibilitet og kvotebytteordninger. Å benytte disse ordningene i reguleringen av fisket etter makrell gjør det mulig for fiskeflåten å tilpasse fisket til tilgjengelighet, marked og driftsforhold, og bidrar til lavere klimaavtrykk.

Regulering av fisket etter nordsjøsild i 2027

Kvoteråd, kyststatsavtale og bilaterale avtaler som sikrer soneadgang

Kvoterådet fra ICES på nordsjøsild for 2027 er 396.680 tonn, en økning på 21 prosent sammenlignet med fastsatt totalkvote mens det tilsvarer en økning på 38 prosent fra kvoterådet for 2026. Økningen forklares med at gytebestanden er oppjustert som medfører en nedjustering av fiskedødelighet. Norge, EU og Storbritannia har blitt enig om en forvaltningsplan. ICES viser til lav rekruttering over tid på denne bestanden.

Fiskebåt viser til at det ennå ikke er fremforhandlet en avtale om kvotestørrelser, kvotebytter og soneadgang. Det vil derfor kunne bli behov for å komme med supplerende innspill når disse forhandlingen er avsluttet.

Fordeling og regulering av nasjonal kvote

Fiskebåt forutsetter en videreføring av reguleringene for 2026, og der Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07 (en videreføring av landsmøtevedtak 07/01) legges til grunn i fordelingen av den norske kvoten mellom de ulike fartøygruppene.

Fiskebåt foreslår at kystgruppen reguleres med maksimalkvoter med en garantert kvote i bunn. Overreguleringsgraden må hensynta erfaringene fra årets regulering, men at kvotestørrelsen sannsynligvis vil være noe høyere enn fastsatte totalkvote i 2026.

Fisket etter nordsjøsild for ringnot, SUK og pelagisk tråd reguleres med fartøykvoter uten overregulering etter samme modell som i 2026.

Fiskebåt mener at bifangst av sild i andre fiskerier må avregnes fartøykvoten til det enkelte fartøy i pelagisk tråd. Det vises til at det nå tas prøver av alle landinger til fiskemel/-olje. Det

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

betyr at en kan avregne sild som tas i industrifangster på det enkelte fartøy, som igjen gjør at det ikke er behov for å sette av et kvantum til en særskilt bifangstordning for denne fartøygruppen lenger.

Soneadgang

Gitt at Norge får adgang til å fiske deler av nordsjøsildkvoten i britisk sone foreslår Fiskebåt at fordelingsnøkkelen mellom fartøygruppene benyttes. For ringnot, SUK og pelagisk trål fordeles gruppekvotene flat uten overregulering. I kyst videreføres en adgang basert på en maksimalkvote i britisk sone som oppheves når deres andel er beregnet oppfisket. Det forutsettes at det er rom for justeringer innad i fartøygruppene for å sikre at adgangen benyttes optimalt.

Regionforeningene bes vurdere om det bør settes en dato der fiske på fleks ikke lenger er mulig i britisk sone. En slik løsning kan kanskje bidra til større utnyttelse av soneadgangen i britisk sone.

Regulering av fisket etter hestmakrell i 2027

Kvoterådet for vestlig hestmakrell for 2027 79 223 tonn, som er 1,06 prosent høyere enn rådet for 2026. Bestanden ligger over MSY Btrigger.

Norge, EU og UK er ikke enig om fordelingen av hestmakrellbestanden i Nordsjøen. Norge fastsetter en norsk kvote tilsvarende 43 prosent av totalkvoten/ kvoterådet. Fiskebåt forventer at Norge fastsetter en kvote tilsvarende 43 prosent av totalkvoten også i 2027.

Fiskebåt anbefaler derfor at reguleringsopplegget som en hadde i 2026 videreføres med et fritt fiske etter hestmakrell innenfor den norske totalkvoten.

Regulering av fisket etter havbrisling i 2027/2028

Kvoterådet for havbrisling for perioden 1. juli 2027 til 30. juni 2028 kommer først til våren.

Det er fartøy med ringnottillatelse, pelagisk-/ nordsjøtråltillatelse som har anledning til å fiske etter havbrisling Nordsjøen (EU-sonen). Fiskebåt anbefaler at reguleringsopplegget for sesongen 206/2027 videreføres med samme maksimalkvote, rulleringsliste, fast utseilingsdato 1. juli og med siste utseilingsdato 30. november.

Dersom det blir store endringer i rammevilkårene, forbeholder Fiskebåt seg retten til å komme med supplerende innspill til reguleringen av dette fiskeriet.

Regulering av fisket etter kolmule i 2027

Kvoteråd, kyststatsavtale og bilaterale avtaler

Kvoterådet på kolmule for 2027 fra ICES er 1 064 199 tonn, opp 25 prosent i forhold til kvoterådet for 2026 og begrenset av stabilitetsklausulen i henhold til forvaltningsplanen. Gytebestanden ble som forventet oppjustert grunnet høyere rekrutteringsestimat Det ser ut til at 2024 og 2025 årsklassene er gode og vil kunne bidra positivt inn i gytebestanden. Det vises til at det skal gjennomføres en metoderevisjon til vinteren på bestanden.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Kyststatene har siden 2015 vært uenig om andelsfordelingen på kolmule. Det er bare Norge som har forholdt seg til den opprinnelige andelen fra rammeavtalen 2005-2015. De andre kyststatene har fastsatt atskillige høyere kvoteandeler fra 2015. Dette har ført til at fiskepresset har vært vesentlig høyere enn kvoterådene fra ICES i denne perioden, og vi mister sertifiseringen på denne bestanden 5. oktober.

Siden Norge sammen med de andre kyststatene ikke har forhandlet ferdig en kyststatsavtale, eller at bilaterale avtaler som blant annet sikrer norske fiskere adgang er ferdigforhandlet forbeholder Fiskebåt seg retten til å komme med supplerende innspill om rammevilkår som kvotestørrelse, farvannsadgang og kvotebytteordninger vår dette er kjent.

Fordeling og regulering av nasjonal kvote

Fiskebåt forutsetter at den norske kolmulekvoten fordeles mellom med henholdsvis 78 prosent til kolmuletrål og 22 prosent til pelagisk-/nordsjøtrål.

Reguleringen av fartøygruppene bør videreføres etter samme modell som i 2026 med flate kvoteenheter og delkvoteenheter på fartøynivå.

Soneadgang

Fiskebåt foreslår at fordelingsnøkkelen mellom kolmuletrål og pelagisk-/nordsjøtrål også benyttes ved fordeling av soneadgang i andre lands farvann, henholdsvis EU-farvann og færøysk farvann. Det påpekes at det må være mulig å justere adgangen mellom de to fartøygruppene i løpet av sesongen for å sikre at soneadgang utnyttes optimalt.

Det vises til avsnittene om kvotefleksibilitet og kvotebytteordninger. Å benytte disse ordningene i reguleringen av fisket etter kolmule gjør det mulig for fiskeflåten å tilpasse fisket til tilgjengelighet, marked og driftsforhold, og bidrar til lavere klimaavtrykk.

Regulering av fisket etter lodde i Barentshavet i 2027

Kvoterådet for 2027 foreligger medio oktober. Det vises til at det har vært nullråd på lodde de siste to årene. Fiskebåt forventer at det også i 2027 kan bli et nullråd.

Fiskebåt forbeholder seg retten til å komme med supplerende innspill om rammevilkår som kvotestørrelse og kvotebytteordninger dersom det skulle komme et kvoteråd på lodde i Barentshavet.

Dersom det fastsettes en totalkvote på lodde i Barentshavet for 2027 forutsetter Fiskebåt at den norske kvoten fordeles etter følgende fordelingsnøkkel; 72 prosent til ringnot, 12 prosent til pelagisk trål og 16 prosent til kystgruppen.

Ringnot og pelagisk trål (loddetråltillatelse) reguleres med fartøykvoter uten overregulering, mens kystgruppen reguleres med maksimalkvoter.

Det vises til at næringen over lengre tid har bedt om at det innføres en adgangsbegrensning i fisket etter lodde for kystgruppen. En lukking av kystflåtens loddefiske i Barentshavet er viktig og riktig for å få et mer forutsigbart fiske etter lodde for fartøy i kystflåten. Lukking vil bidra til en bedre økonomisk utnyttelse av ressursen, samt at man i større grad vil oppå de målsetninger som er satt i en miljø- og klimamessig sammenheng. Etter oppdrag fra Nærings- og Fiskeridepartementet har Fiskeridirektoratet vurdert fremtidig regulering av kystgruppens

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

fiske etter lodde i Barentshavet. Fiskeridirektoratet har foreslått en rulleringsliste i åpen gruppe i stedet for å lukke fiskeriet. Fiskebåt legger til grunn at lukking av gruppen er det som er riktig og vil gi best forutsigbarhet også for denne fartøygruppen. Fiskebåt forventer at Nærings- og fiskeridepartementet følger opp næringens ønske om å lukke dette fiskeriet.

Det vises til avsnittene 5.1 og 5.4 om redskapsfleksibilitet og kvotebytteordninger. Å benytte disse ordningene i reguleringen av fisket lodde i Barentshavet gjør det mulig for fiskeflåten å tilpasse fisket til tilgjengelighet, marked og driftsforhold, og bidrar til lavere klimaavtrykk.

Regulering av fisket etter lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2027

Det foreløpig kvoteråd et for lodde er en totalfangst på inntil 358.044 tonn fra 15. oktober 2026 til 15. april 2027. Til sammenligning var foreløpig råd for forrige sesong 46.384 tonn. Rådet vil oppdatert etter gjennomført tokt høsten 2026, og endelig kvoteråd vil foreligge etter vintertoktet i 2027.

Island har sagt opp rammeavtalen fra 2018 mellom Norge, Grønland og Island. Det er ikke foreløpig ikke inngått en ny rammeavtale, da betingelsene for utøvelse av fisket i Islands økonomiske sone (IØS) fortsatt ikke er avklart.

Den norske loddekvoten har tradisjonelt bestått av tre komponenter: trepartsavtalen, Smutthullavtalen og kvoteavtale mellom Norge og EU. Gjennom Smutthullavtalen blir Norge tildelt et loddekvantum basert på størrelsen på torskekvantumet som overføres fra Norge til Island. Torskefisket følger kalenderåret, mens sesongen for loddefisket går over to år. Island fisket tildelt torskekvantum i 2023 og 2024, mens Norge på grunn av to sesonger med nullråd på lodde ikke fikk fisket i 2023/2024 og 2024/2025.

Dette har ført til at Norge har et utestående loddekvantum på totalt 35.143 tonn. Selv om det vinteren 2026 ble åpnet for et loddefiske, fikk ikke Norge fisket kvantumet knyttet til Smutthullavtalen, ettersom Island ikke kom oss i møte om betingelser for et norsk fiske loddefiske i IØS.

Med utgangspunkt i det foreløpige kvoterådet på 358.044 tonn, og under forutsetning at Norge får akseptable betingelser til å utøve et fiske, anbefaler Fiskebåt at reguleringen for vinterloddefisket i 2022/2023-sesongen videreføres. Fiskebåt legger til grunn at det, som tidligere år føres en tett dialog mellom Fiskeridirektoratet, Norges Sildesalgslag og næringen om utforming av detaljene i reguleringen av dette fisket.

Fiskebåt forbeholder seg retten til å komme med supplerende innspill når endelig kvotefastsettelse og rammevilkår knyttet til fiske etter lodde i islandsk sone er avklart.

Det vises forøvrig til avsnittet 5.4 om kvotebytteordninger. Bruk av denne ordningen i reguleringen av fisket lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen gir fiskeflåten større mulighet til å tilpasse fisket til tilgjengelighet, markedssituasjonen og driftsforhold: Dette bidrar til økt fleksibilitet, bedre ressursutnyttelse og redusert klimaavtrykk.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Regulering av fisket etter tobis i 2027

Foreløpig kvoteråd foreligger først i februar 2027, og endelig kvoteråd medio mai etter at det akustiske toktet er gjennomført. Havforskningsinstituttet har tilrådd nullfangst av tobis i 2026 i norsk økonomisk sone grunnet lav biomasse i alle de fem forvaltningsområdene i Nordsjøen. Bestanden er historisk lav og har avtatt til tross for nullfiske de siste par årene. Med lav rekruttering forventer Fiskebåt at kvoterådet fort kan bli et nullråd også i 2027 eventuelt at det kan bli en beskjeden kvote.

Gitt en kvote i 2027 legger Fiskebåt til grunn at reguleringen av fisket etter tobis videreføres i 2027 i henhold til gjeldende forvaltningsplan og etter de samme reguleringsprinsipp vi hadde i 2024.

Basert på de siste års erfaringer med lave kvoter og/eller lave fangster bør det vurderes mulighet for en kvotebytteordning i dette fiskeriet hvor fartøy kan bytte bort hele tobiskvoten mot deler av andre fartøykvoter gitt en beskjeden tobiskvote i 2027.

Regulering av fisket etter øyepål i 2027

Kvoterådet fra ICES for perioden 1. november 2026 til 31. oktober 2027 foreligger først 9. oktober.

ICES har tilrådd nullfangst på øyepål i 2026. Det har ført til at det i 2026 ikke vært anledning for et direkte fiske etter øyepål, men det er fastsatt en kvote på 2500 tonn øyepål som bifangst ved fiske etter andre arter.

Årets regulering har vært slik at ved fiske av andre arter har det vært tillatt med 25 prosent bifangst av øyepål i de enkelte fangster og inntil 15 prosent ved landing.

Gitt en kvote i 2026 tilrår Fiskebåt at en viderefører samme reguleringsmodell i dette fiskeriet som i 2024 ved å fastsette maksimalkvoter på fartøynivå i NØS. Dersom kvote blir en bifangstkvote så tilrår Fiskebåt det reguleringsopplegget i 2206 med 25 prosent bifangst av øyepål i de enkelte fangster og inntil 15 prosent ved landing.

Fiskebåt mener at fisket etter øyepål i NØS *ikke* lenger skal være begrenset til perioden 1. april til 31. oktober, men at fisket bør være åpent hele året slik som fisket etter øyepål har vært i for eksempel britisk sone. Bakgrunnen for dette er at det er innført prøvetaking av alle industrifangster ved landing siden 1. januar 2024.

Videre mener Fiskebåt at med 100 prosent kontrolldekning av industrifangstene så bør deler av de eksisterende områdebegrensningene i fisket etter øyepål vurderes å tas bort.

Det tilrås at bifangst av sild i øyepålfisket avregnes av det enkelte fartøys sildekvote, og ikke begrenses av en øvre innblandingsprosent på inntil 10 prosent.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no

Vennlig hilsen
FISKEBÅT

Audun Maråk

Nina Rasmussen/Synnøve Liabø

Kopi: Nærings- og fiskeridepartementet
Fiskeridirektoratet
Sør-Norges Fiskarlag
Nord Fiskarlag
Sjømannsforbundet

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.

Fiskebåt - havfiskeflåtens organisasjon, Røysegata 15, NO-6003 Ålesund, Norway
+47 70 10 14 60, fiskebat@fiskebat.no, www.fiskebat.no